

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van het Departement Zorg als de bevoegde dienst, vermeld in artikel 23, §1, eerste lid, §2, eerste, tweede en derde lid, en §3, en artikel 23/4, 5°, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en tot wijziging van diverse besluiten, wat betreft de verwerking van persoonsgegevens
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

De Vlaamse Regering is verantwoordelijk voor de organisatie van de eerstelijnszorg. Om zowel de samenwerking binnen de eerste lijn te bevorderen alsook het zorgaanbod in kaart te brengen is een duidelijk regelgevend kader m.b.t. gegevensdeling nodig.

Het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders biedt voldoende juridische basis om deze gegevensdeling correct te laten voorlopen.

In het verleden werden in de uitvoeringsbesluiten voor wat betreft de huisartsensector al enkele minimale elementen benoemd om te delen met de overheid om het zorgaanbod voor wat betreft de huisartsgeneeskunde in kaart te brengen. Dit besluit brengt het bestaande juridische kader in lijn met de decretale rechtsgrond en volgt hierbij het advies van de Raad van State.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De Vlaamse Regering is verantwoordelijk voor de organisatie van de eerstelijnszorg. Zowel de organisatie van de toegankelijkheid van de huisartsenzorg als de gegevensdeling binnen het digitale zorg en -ondersteuningsplan vallen onder deze bevoegdheid.

Dit besluit behoort tot het beleidsveld gezondheids- en woonzorg, inhoudelijk structurelement 'woonzorg en eerste lijn'.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch- en taalkundig advies werd bekomen op 6 november 2023. Het voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2023/442 van 6 november 2023.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 13 november 2023.

Het begrotingsakkoord werd bekomen op 7 december 2023.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De Vlaamse Regering is verantwoordelijk voor de organisatie van de eerstelijnszorg. Om zowel de samenwerking binnen de eerste lijn te bevorderen alsook het zorgaanbod in kaart te brengen is een duidelijk regelgevend kader m.b.t. gegevensdeling nodig.

De decretale basis om gegevens te delen wordt uitgewerkt in het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders (hierna: decreet van 26 april 2019). In afwachting van deze decretale basis werden in het verleden in het besluit van de Vlaamse Regering van 26 juni 2015 betreffende de huisartsenkringen en het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022 tot ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering en tot uitbreiding van de opdrachten van de huisartsenkringen reeds enkele belangrijke elementen opgesomd om de toegankelijkheid van de huisartsenzorg in kaart te brengen en huisartsen te stimuleren om hun gegevens te delen.

De Raad van State merkte op in haar advies nr. 72.175/3 van 12 oktober 2022, randnummer 5, over het besluit van de Vlaamse Regering tot ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering en tot uitbreiding van de opdrachten van de huisartsenkringen dat de decretale rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens onvoldoende was voor wat betreft de opdracht voor de huisartsenkringen.

Het voorliggend besluit stemt daarom de bijhorende uitvoeringsbesluiten voor wat betreft de verwerking van de persoonsgegevens af op het decreet van 26 april 2019. Specifiek wordt het besluit van de Vlaamse Regering van 26 juni 2015 betreffende de huisartsenkringen en het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022 tot ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering en tot uitbreiding van de opdrachten van de huisartsenkringen hiervoor aangepast. Op die manier kunnen huisartsenkringen meewerken om het bestaande huisartsenaanbod in Vlaanderen op een juridisch correcte wijze in kaart te brengen. De individuele huisarts wordt gestimuleerd om zijn gegevens te delen, door dit te koppelen aan het bekomen van een renteloze lening voor de uitbouw van een huisartsenpraktijk of aan het bekomen van een tegemoetkoming voor de loonkost of telesecretariaat in de praktijk.

Dit besluit duidt het Departement Zorg aan als de dienst die de persoonsgegevens verwerkt voor volgende doeleinden:

- de afhandeling en controle van de financiering om de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire praktijkvoering te ondersteunen;
- het nemen van beleidsmaatregelen om de eerstelijnszorg te versterken;
- het contacteren van de eerstelijnszorgaanbieders om hen een bevraging te laten invullen die het aanbod van de eerstelijnszorg in het Nederlandse taalgebied in kaart brengt;
- het contacteren van de eerstelijnszorgaanbieder met het oog op crisiscommunicatie en informatiecampagnes van de Vlaamse overheid.

Het Departement Zorg wordt aangeduid als de bevoegde dienst die de persoonsgegevens ontvangt in het kader van zijn rol in het digitale zorg- en ondersteuningsplan.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel wijst het Departement Zorg, vermeld in artikel 2, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 aan als de dienst welke conform artikel 23, §1, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders (hierna: decreet van 26 april 2019) persoonsgegevens verwerkt in het kader van:

- de afhandeling en controle van de financiering om de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire praktijkvoering te ondersteunen;
- het nemen van beleidsmaatregelen om de eerstelijnszorg te versterken;
- het contacteren van de eerstelijnszorgaanbieders om hen een bevraging te laten invullen die het aanbod van de eerstelijnszorg in het Nederlandse taalgebied in kaart brengt;
- het contacteren van de eerstelijnszorgaanbieder met het oog op crisiscommunicatie en informatiecampagnes van de Vlaamse overheid.

Hiernaast wordt het Departement Zorg aangeduid als de bevoegde dienst die de persoonsgegevens ontvangt als vermeld in artikel 23/3 van het voormelde decreet in het kader van zijn rol in het digitale zorg- en ondersteuningsplan.

Artikel 2

Dit artikel brengt een wijziging aan in de erkenningsvoorwaarden van de huisartsenkringen, vermeld in artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 juni 2015 betreffende de huisartsenkringen.

Ingevolge het artikel 8, eerste lid, 8°, van het voormelde besluit, rapporteerden de huisartsenkringen jaarlijks bepaalde gegevens aan het Departement Zorg over de actieve huisartsen en huisartsen in opleiding in hun werkingsgebied, teneinde beleidsmaatregelen te kunnen nemen om de huisartsengeneeskunde en de eerstelijnszorg te versterken. Conform het nieuwe artikel 23 van het decreet van 26 april 2019 zal het Departement Zorg de eerstelijnszorgaanbieders contacteren om hen een bevraging te laten invullen die het aanbod van de eerstelijnszorg in het Nederlandse taalgebied in kaart brengt.

De erkenningsvoorwaarde vermeld in het artikel 8, eerste lid, 8°, wordt daarom vervangen door een jaarlijkse rapporteringsverplichting van de huisartsenkringen aan het Departement Zorg om de naam en voornaam van de actieve huisartsen en de huisartsen in opleiding binnen hun werkgebied te bezorgen, evenals hun contactgegevens (vb. e-mailadres) en deze van hun praktijk (vb. praktijkadres, e-mailadres contactpersoon van de praktijk). Dit laat het Departement Zorg toe om deze huisartsen

en huisartsen in opleiding en hun praktijk te contacteren om een vragenlijst in te vullen waarmee het aanbod van de eerstelijnszorg in kaart kan worden gebracht.

Artikel 3

In artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022 ter ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering en tot uitbreiding van de opdrachten van de huisartsenkringen worden het vijfde en zesde lid opgeheven.

Deze leden bepalen dat het Departement Zorg de verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van de aanvragen van een tegemoetkoming als vermeld in artikel 10 van voormeld besluit of voor de aanvragen van een renteloze lening als vermeld in artikel 6 en 7 van voormeld besluit en bepaalt de bewaartermijn van deze aanvragen.

Het nieuwe artikel 23, §4, van het decreet van 26 april 2019 legt vast dat het Departement Zorg de verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerking van persoonsgegevens bij de afhandeling en controle van de financiering om de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering te ondersteunen als vermeld in artikel 8 van dit decreet. Het artikel 23, §3, eerste lid van het decreet van 26 april 2019 legt eveneens de bewaartermijn vast van de gegevens die hierbij worden verwerkt. Gezien de verwerkingsverantwoordelijkheid en de bewaartermijn van deze persoonsgegevens dus al op decretaal niveau geregeld wordt, worden de overeenkomstige bepalingen in voormeld besluit opgeheven.

Artikel 4

Dit artikel past het artikel 4 van voormeld besluit van 9 december 2022 aan. Het artikel 4 bepaalt dat een huisarts, die een tegemoetkoming als vermeld in artikel 10 van het voormelde besluit of een renteloze lening, als vermeld in artikel 6 of 7 van voormeld besluit ontvangt, verplicht bepaalde gegevens aan de administratie moet bezorgen, namelijk:

- het beroepsadres van de praktijk;
- de samenstelling van de praktijk met een overzicht van alle aanwezige disciplines;
- de aanduiding van het tewerkstellingsstatuut per aanwezige discipline;
- het gehanteerde financieringssysteem.

De Raad van State uitte, zoals hierboven vermeld, in zijn advies nr. 72.175/3 van 12 oktober 2022 zijn twijfels of voor elke verwerking van de persoonsgegevens opgenomen in het voormeld besluit van 9 december 2022 een voldoende decretale rechtsgrond aanwezig was voor de verwerking van persoonsgegevens en vroeg om de decretale rechtsgrond te verduidelijken.

Om deze reden werd bij decreet van [DATUM] tot wijziging van de regelgeving over de organisatie van de eerstelijnszorg voor de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood, de zorgraden en de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het digitale zorg- en ondersteuningsplan, de financiering van eerstelijnszorgaanbieders en voor beleidsdoelinden een duidelijke decretale basis gecreëerd in het decreet van 26 april 2019 voor het Departement Zorg om voormelde persoonsgegevens van de huisartsen te verwerken. Deze decretale basis bevat echter geen verplichting om deze gegevens te bezorgen, deze gegevens worden opgevraagd via een vrijwillig door de eerstelijnszorgaanbieder in te vullen vragenlijst.

Het artikel 4 van het voormeld besluit van 9 december 2022 wordt door dit artikel vervangen, om enerzijds een duidelijke koppeling te maken met de decretale rechtsgrond, vermeld in artikel 23 van het decreet van 26 april 2019 en anderzijds om de verplichting voor de huisartsen en huisartsen in opleiding om bepaalde persoonsgegevens mee te delen om gerechtigd te zijn op een tegemoetkoming of renteloze lening te behouden.

Op basis van dit artikel zullen de huisartsen jaarlijks aan het Departement Zorg de gegevens, vermeld in artikel 23, §2, tweede lid, 2°, a) tot en met d), moeten bezorgen, teneinde het Departement Zorg in

staat te stellen om beleidsmaatregelen te nemen om de eerstelijnszorg te versterken. Dit betreft minimaal de volgende gegevens:

- het adres van de praktijk;
- de praktijkvorm;
- het gehanteerde vergoedingssysteem in de praktijk;
- het aanbod, de aanwezige disciplines en de tewerkstellingsgraad van de verschillende disciplines in de praktijk.

Artikel 5

Dit artikel brengt een wetgevingstechnische wijziging aan in het artikel 9 van het voormelde besluit van 9 december 2022, ten gevolge van de vervanging van het artikel 4 van dit besluit.

Artikel 6

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het voorliggende besluit.

Artikel 7

Dit artikel behoeft geen verduidelijking.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De Inspectie van Financiën heeft geadviseerd op 13 november 2023.

De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies verleend aan het ontwerp van besluit voor wat betreft de aanpassingen betreffende de gegevensverwerking.

Wat betreft de bepalingen rond reservevorming voor sociaal passief bij de huisartsenkringen verleende de Inspectie van Financiën een negatief advies. De ontworpen bepaling werd door de Inspectie van Financiën, omwille van niet-limitatieve en niet-terugvorderbare karakter eerder als een gift beschouwd, dan als een subsidie. De Inspectie van Financiën is eveneens van oordeel dat de huisartsenkringen over voldoende eigen ontvangsten beschikken om het sociaal passief aan te leggen. De Inspectie van Financiën wijst er eveneens op dat de het Fonds Sluiting Ondernemingen kan tussenkomen bij de sluiting van de vzw van de huisartsenkring.

Naar aanleiding van het advies van de Inspectie van Financiën werd het ontwerp van besluit aangepast. Het aanleggen van een sociaal passief zal nog steeds mogelijk zijn, maar dit sociaal passief zal deel uitmaken van de wettelijke reserve. Omdat het sociaal passief, voornamelijk bij kleinere huisartsenkringen, een belangrijk deel kan uitmaken van de wettelijke reserve, wordt de grens van de gecumuleerde wettelijke reserve verhoogd van 50% naar 60% van het subsidiebedrag van de laatst gesubsidieerde werkingsperiode.

Met toepassing van het artikel 31, §1, van het BVR VCO is het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting vereist.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, is verleend op 7 december 2023.

De Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, geeft geen akkoord voor de mogelijkheid om sociaal passief aan te leggen noch voor de verhoging van de grens van de gecumuleerde wettelijke reserve naar 60%.

Deze bepaling werd uit het ontwerp van besluit verwijderd.

Het huidige artikel 21 in het BVR betreffende de huisartsenkringen rond de reservevorming bepaalt de grens van de gecumuleerde wettelijke reserve op 50%. Dit is conform de percentages zoals opgenomen in artikel 72 van het BVCO. Dit artikel behoeft dus niet gewijzigd te worden.

Idem voor het sociaal passief: het huidige artikel 21 staat de aanleg van een sociaal passief niet toe. Dit artikel behoeft dus niet gewijzigd te worden.

B. ESR-TOETS

Er is geen ESR-impact op de begroting.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op het personeelsbestand en ook niet op de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit ontwerp van besluit heeft geen invloed op het personeel van de lokale besturen en ook niet op hun uitgaven of investeringen.

De lokale besturen worden niet verplicht tot een aangaan van financiële engagements.

4 VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het voorontwerp van besluit, wordt hierover het advies van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens ingewonnen en het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Indien het advies van de Vlaamse toezichtcommissie geen aanleiding geeft tot wijziging van de door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde tekst, zal over het voorontwerp van besluit eveneens het advies van de Raad van State worden ingewonnen.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van het Departement Zorg als de bevoegde dienst, vermeld in artikel 23, §1, eerste lid, §2, eerste, tweede en derde lid, en §3, en artikel 23/4, 5°, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de

ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en tot wijziging van diverse besluiten, wat betreft de verwerking van persoonsgegevens;

2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

2.1. te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;

2.2. te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Gegevensbeschermingsautoriteit, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van zestig dagen;

2.3. te machtigen te beoordelen of voormeld advies van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;

2.4. te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin oordeelt dat het voormelde advies van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS